

ds

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06

W

73

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Verslag vroege aardappelrassenproef, 1956.

door:

W.P. van Winden

A
00
W
73

Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder glas te Naaldwijk.

062:37" 1956"
Stamb. n. 134

19 FEB 57

VERSLAG VROEGE AARDAPPELRASSENPROEF 1956.

Bibliotheek
Proefstation v. d.
Groenten- en Fruitteelt o.
Naaldwijk

Inleiding.

Evenals in voorgaande jaren is er ook dit jaar weer een rassenproef met vroege aardappelen uitgezet. Naast enkele bekende rassen werden vijf nieuwe rassen beproefd. Het pootgoed werd ook dit jaar weer verkregen van het I.V.R.O. te Wageningen.

Opzet van de proef.

De proef werd in drievoud opgezet op een perceel van het Proefstation. De volgende rassen werden hierbij opgenomen:

1. Hersteling.
2. Doré.
3. Barima.
4. Brands 48-1.
5. Dekker 48-174.
6. S.V.P. 50-2252.
7. Bea.

Deze rassen werden volgens onderstaande plattegrond over het proefveld verdeeld.

Plattegrond.

	1c	2c	3c	4c	5c	6c	7c
N	6B	7B	1B	2B	3B	4B	5B
↓	3A	4A	5A	6A	7A	1A	2A

De plantafstand bedroeg 50 x 60 cm. Per veldje stonden 6 x 6 planten.

Uitvoering van de proef.

In de herfst van 1955 werd het plantgoed van het I.V.R.O. ontvangen. Dit werd aanvankelijk bewaard op een koele plaats in een loods op het Proefstation. Later zijn deze poters overgebracht naar de kelder van het hoofgebouw. Achteraf bleek dat dit overbrengen één dag te laat was gebeurd en hierdoor enkele poters licht door vorst waren aangetast.

In maart 1956 zijn de poters in een licht verwarmde kas gezet om voor te kiemen. Begin april zijn de aardappelen volgens plattegrond uitgeplant. Op 2, 7 en 11 mei is het aantal planten genoteerd, dat op deze data boven de grond was.

Gedurende de verdere groeiperiode zijn er waarnemingen verricht aangaande de loofontwikkeling en het vroegtijdig geel worden (rijpheid) van de verschillende rassen.

Er is op twee verschillende data geoogst, n.l. op 4 juli en op 9 augustus. Op beide data zijn steeds 8 planten uit het midden van elk perceel gerooïd om hierdoor zoveel mogelijk randinvloeden uit te schakelen. De buitenste rijen zijn overal buiten de proef gehouden. Bij de oogst zijn de aardappelen gesorteerd in klein, consumptie en bonken. De opbrengst is per veldje gewogen. Na de oogst is van elk ras een korte beschrijving gemaakt van de vorm en kleur van de knollen. Bovendien zijn \pm 10 dagen na de eerste rooïdatum smaakproeven genomen van alle rassen.

Waarnemingen aangaande de opkomst.

Op 2, 7 en 11 mei is het aantal opgekomen planten geteld. De verkregen cijfers volgen in onderstaande tabel.

Rassen	Parallel A			Parallel B			Parallel C		
	2 mei	7 mei	11 mei	2 mei	7 mei	11 mei	2 mei	7 mei	11 mei
Eersteling	14	29	35	10	26	30	0	27	35
Doré	6	22	25	2	11	18	0	6	17
Barina	10	28	36	18	36	36	13	36	35
Brands 48-1	8	28	35	25	34	36	3	34	34
Dekker 48-174	12	26	35	16	29	33	26	36	36
S.V.P. 50-2252	4	16	21	3	24	26	8	30	32
Bea	19	29	34	14	24	28	18	28	31

We zien hier, dat vooral Doré zeer traag opkwam. Dit kan eendeels zijn oorzaak hebben in het feit dat het plantgoed van Doré iets door vorst was aangetast tijdens de bewaring. Daarnaast was er van Doré ook te weinig plantgoed, zodat dit voor een belangrijk deel moest worden doorgesneden.

Ook S.V.P. 50-2252 vertoonde in de opkomst een achterstand t.o.v. de overige rassen.

Verder bleek dat parallel C gemiddeld later was in opkomst dan de overige parallellen. Deze lag echter het kortste langs een warenhuis, zodat de schaduw hier wel een rol zal hebben gespeeld.

Waarnemingen aangaande de snelheid van de loofontwikkeling.

Van de snelheid van de loofontwikkeling kan gezegd worden, dat Dekker 48-174 de snelste groei vertoonde en het eerst het veld volgroeid had. Daarna volgde Barima en Brands 48-1, deze beide rassen waren ongeveer even sterk in groei. Vervolgens komen respectievelijk Eersteling, Bea en S.V.P. 50-2252, grote verschillen in groeisnelheid kwamen bij deze drie niet voor. Als laatste volgt Doré, dit ras ontwikkelde zich slechts zeer langzaam en heeft ook gedurende het gehele groeiseizoen een vrij slechte stand te zien gegeven. Waarschijnlijk is de vorstschade aan het pootgoed en het doorsnijden van de poters hierop van invloed geweest. De slechte ontwikkeling, die Doré hier vertoonde, mag dan ook niet als normaal worden beschouwd.

Waarnemingen aangaande het optreden van ziekten.

Tijdens de groeiperiode zijn de planten enkele malen opzichten gecontroleerd, hierbij bleek dat enkele planten van de rassen Dekker 48-174 en Bea licht door rhizoctonia waren aangetast. Virusziekten kwamen slechts in één plant voor in de vorm van rolmozaiek bij het ras Bea.

Afsterven van het gewas.

Op 2 juli zijn er cijfers gegeven voor het afstervingsverschijnsel bij de verschillende rassen. Hierbij bleek dat Eersteling het vroegst begon dood te gaan, daarna volgden Barima, Bea, Doré en Brands 48-1. Het groenste gewas vertoonde S.V.P. 50-2252 en daarna volgde Dekker 48-174.

Oogstgegevens.

Op 4 juli zijn er van elk veldje 8 planten midden uit het veldje geoogst, hierbij zijn de aardappelen van iedere plant afzonderlijk gesorteerd en per 8 planten totaal gewogen.

Hieronder volgen de opbrengsten per 8 planten tezamen zowel in aantal per sortering als in totaal gewicht.

Oogsttabel van 4 juli.

Paralleel	klein			consumptie			bonken		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Rassen									
Eersteling	28	58	40	72	49	40	62	18	39
Doré	26	22	25	19	21	38	37	3	24
Barima	56	47	41	57	67	50	32	42	27
Brands 48-1	21	19	24	34	48	48	46	54	21
Dekker 48-174	51	40	46	49	57	75	45	67	39
S.V.P. 50-2252	25	68	76	32	53	87	34	41	45
Bea	20	25	44	22	25	34	62	35	74

Paralleel	Totaal aantal			Totaal gewicht			Gemiddeld gewicht per veldje
	A	B	C	A	B	C	
Rassen							
Eersteling	162	125	119	7550	4110	5520	5727 gr.
Doré	82	46	87	7 pl. 4330	6 pl. 1560	3710	3200 gr.
Barima	145	156	108	5600	7030	4800	5810 gr.
Brands 48-1	101	121	83	5500	6690	4240	5477 gr.
Dekker 48-174	145	164	160	5300	8290	7790	7127 gr.
S.V.P. 50-2252	91	162	208	6 pl. 4200	6800	8500	6500 gr.
Bea	104	85	152	7000	4580	7 pl. 8140	6573 gr.

De opbrengstverschillen zijn vrij groot tussen de verschillende rassen. Vooral Doré wijkt hier sterk af en is verreweg het laagst in opbrengst, de reden hiervan is waarschijnlijk de reeds eerder genoemde vorstschade aan de poters en door het feit, dat een groot aantal van de poters doorgesneden was voor het uitplanten.

De hoogste opbrengst leverde Dekker 48-174, daarna volgde Bea en S.V.P. 50-2252. De verschillen tussen Eersteling, Barima en Brands 48-1 waren niet groot.

Groter dan tussen de verschillende rassen waren de verschillen tussen de parallellen van eenzelfde ras; zo zien we b.v. dat S.V.P. 50-2252 in parallel A 4200 gr., in B 6800 en in C 8500 gr. heeft geleverd. Het verschil bedraagt hier dus 4300 gram.

We moeten dus aannemen, dat de verschillen in grond in het proefveld zo groot zijn, dat deze de rasverschillen overtreffen, vooral het westelijk deel van het proefveld gaf een veel hogere productie te zien dan de oostelijke helft.

Zetten we de kg-opbrengst nu op de plattegrond, dan krijgen we het volgende beeld:

Plattegrond met de oogstcijfers van 4 juli.

N ↓	Eersteling 5,520	Doré 3,710	Barima 4,800	Brands 4,240	Dekker 7,790	S.V.P. 8,500	Bea 8,140
	S.V.P. 6,800	Bea 4,580	Eersteling 4,110	Doré 1,560	Barima 7,030	Brands 6,690	Dekker 8,290
	Barima 5,600	Brands 5,500	Dekker 5,300	S.V.P. 4,200	Bea 7,000	Eersteling 7,550	Doré 4,330

Wanneer we het ras Doré uitschakelen, dan zien we dat opbrengsten van de westelijke gelegen vakken bijna allen het hoogste zijn en dat de vakken in het midden en het oostelijk deel veel lager zijn.

Op 9 augustus is de tweede helft van de veldjes geoogst, eveneens weer 8 planten per veldje. De verkregen cijfers volgen hieronder.

Oogsttabel op 9 augustus.

Parallel rassen	klein			consumptie			bonken		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Eersteling	49	39	52	38	45	31	70	56	50
Doré	22	29	27	16	10	16	38	13	28
Barima	67	44	66	41	31	28	50	76	43
Brands 48-1	41	22	37	39	21	21	46	68	23
Dekker 48-174	43	46	46	30	38	30	55	81	60
S.V.P. 50-2252	24	42	58	16	25	30	41	64	57
Bea	10	11	35	10	18	18	61	55	68

Parallel rassen	Totaal aantal			Totaal gewicht			Gemiddeld gewicht per veldje in kg.
	A	B	C	A	B	C	
Eersteling	157	140	133	9,740	5,760	6,660	7,387
Doré	76	52	71	6,090	1,560	4,920	4,190
Barima	158	151	137	6,680	9,230	6,540	7,483
Brands 48-1	126	111	81	5,710	7,900	3,660	5,757
Dekker 48-174	128	165	136	6,950	10,490	9,800	9,080
S.V.P. 50-2252	81	124	152	4,690	7 pl. 8,330	9,800	7,607
Bea	81	84	121	8,600	6 pl. 6,020	9,580	8,080

Ook hier is Doré weer het laagst in opbrengst en Dekker 48-174 weer het hoogst. Verder treden er weinig verschillen op in de verhoudingscijfers t.o.v. de oogst op 4 juli. Alleen Brands 48-1 is hier lager dan de overige rassen en leverde op 9 augustus van 8 planten bijna hetzelfde aantal kg als op 4 juli, een bewijs dus dat dit ras al zeer vroeg geheel was uitgegroeid.

Van de verschillen in parallellen van een ras kan hetzelfde gezegd worden als van de oogst op 4 juli gezegd is, ook hier komen de veldjes aan de westzijde weer belangrijk hoger in opbrengst.

Plattegrond met oogstcijfers op 9 augustus.

N ↓	Eerste- ling 6,660	Doré 4,920	Barima 6,540	Brands 3,660	Dekker 9,800	S.V.P. 9,800	Bea 9,500
	S.V.P. 8,330	Bea 6,020	Eerste- ling 5,760	Doré 1,560	Barima 9,230	Brands 7,900	Dekker 10,490
	Barima 6,680	Brands 5,710	Dekker 6,950	S.V.P. 4,690	Bea 8,600	Eerste- ling 9,740	Doré 6,090

Korte beschrijving van de knollen.

- Eersteling. Lang ovaal. Knollen zeer regelmatig. Kleur uitwendig en inwendig lichtgeel. Ogen zeer vlak.
- Doré. Lang ovaal, iets plat. Knollen regelmatig. Kleur uitwendig lichtgeel, inwendig geel. Ogen vrij vlak.
- Barima. Rond. Knollen vrij regelmatig. Kleur uitwendig geel-wit, inwendig lichtgeel. Ogen vrij diep.
- Brands 48-1. Rond ovaal. Knollen vrij onregelmatig. Kleur uitwendig geel-wit, inwendig lichtgeel. Ogen matig vlak.
- Dekker 48-174. Ovaal rond. Knollen regelmatig. Kleur uitwendig geel, inwendig geel-wit. Ogen vrij diep.
- S.V.P.50-2252. Ovaal rond. Knollen vrij regelmatig. Kleur uitwendig geel, inwendig lichtgeel. Ogen vrij diep.
- Bea. Lang vrij plat. Knollen vrij onregelmatig. Kleur in- en uitwendig lichtgeel. Ogen zeer vlak.

Consumptiewaarde van de verschillende rassen.

+ 10 Dagen nadat de aardappelen van 4 juli gerooid waren, zijn er waarnemingen verricht aangaande de bloemigheid, de stevigheid en de smaak van de verschillende rassen.

Hieraan is door 10 personen deelgenomen. De gemiddelde cijfers volgen hieronder.

Ras	Bloemigheid	stevigheid	smaak
Eersteling	6	7	6
Doré	8	5	5
Barima	7	5	5
Brands 48-1	10	6	4
Dekker 48-174	10	6	6
S.V.P. 50-2252	4	8	4
Bea	5	5	4

Volgens deze cijfers heeft Dekker 48-174 de beste consumptie-kwaliteit van alle hier beproefde rassen. Dit is wel zeer in tegenstelling met de proeven van 1955, toen kwam dit ras juist als slechtste uit de bus.

Bovendien valt het op dat Doré ook dit jaar weer, evenals vorig jaar, iets minder smakelijk wordt gekwalificeerd als Eersteling. Barima wordt even smakelijk geacht als Doré. De overige nieuwe rassen zijn allen minder goed.

Wat betreft de bloemigheid vallen vooral de rassen Brands 48-1 en Dekker 48-174 sterk op door hun grote bloemigheid en de rassen S.V.P.50-2252 en Bea door gebrek aan bloem.

In stevigheid staat S.V.P. 50-2252 aan de spits.

Conclusie.

Van deze proef kan gezegd worden, dat de grondverschillen in het perceel waar de proef genomen is zo groot waren, dat de verschillen in opbrengst tussen de parallellen van een ras groter waren dan tussen de verschillende rassen. Ten opzichte van de productiecapaciteit kan dan ook geen definitief oordeel gegeven worden, wel kwam het ras Dekker 48-174 bij beide oogstdata het hoogst in opbrengst. Brands 48-1 blijkt van nature een vroeg ras te zijn, omdat de kg-opbrengst van 8 planten op 9 augustus bijna niets hoger was dan op 4 juli.

Wat de consumptiewaarde van de rassen aangaat, doet zich de eigenaardigheid voor dat Dekker 48-174 nu een goede consumptiekwaliteit vertoonde, terwijl dit in 1955 vrij slecht was. Vermoedelijk is de vrij grote droogte in het voorjaar en het begin van de zomer hiervan de oorzaak.

Wat betreft de vorm van de aardappelen kan gezegd worden, dat er bij de nieuwe rassen geen enkele is, die de Eersteling in zijn mooie regelmatige vorm evenaart.

Naaldwijk, 13 september 1956.

26-10-'56.

JB.

De Proefnemer,

W.P. v. Winden.